

[Carlsen-Skiødt.]

mig afgjort om; men jeg kunde tænke mig, at det staaer i Forbindelse med det, som mit Partis ærede Ordfører (Vesterager) var inde paa, at de private Seminarier selvfølgelig i højere Grad er retningsprægede end Statsseminarierne. Det er muligt, at Grunden er den, at de førstnævnte har en anden aandelig Farve, og at Eleverne selv og deres Forældre ønsker, at de skal komme paa saadanne Skoler. Man kan tænke paa Skolerne i Silkeborg og Indre Missions Seminarier. Hvis det er af aandelige Grunde, Eleverne ønsker at komme de Steder, forekommer det da mig, at man skal være meget, meget varsom, før man lægger Hindringer i Vejen paa dette Omraade.

Hvad der kan komme ud af dette Lovforslag, skal jeg ikke udtale mig om i Øjeblikket. Den ærede Ordfører for mit Parti har ret udførligt udviklet Partiets Synspunkt. Men jeg ser i Aviserne i Dag, at man mener, at Undervisningsministeren kan regne med Det konservative Folkeparti Støtte til Gennemførelsen af det Forslag, der blev behandlet i Gaar. Jeg tror dog at maatte sige, at hvis der ikke sker en meget grundig Ændring baade af det Lovforslag, vi behandlede i Gaar, og af det foreliggende, skal Ministeren vist ikke regne alt for meget med Støtte fra Det konservative Folkeparti.

Jeg saa i en Avis — det er altsaa kun et Avisreferat, vedkommende Avis saa vel sin Interesse i at meddele det —, at der er nogen Udsigt til, at der ogsaa inden for det kirkelige Udvalg kunde slutes Forlig mellem Konservative og Socialdemokrater. Jeg ved ikke, om der skulde være Udsigt til saadan noget. Udvalgets Forhandlinger er jo hemmelige, og jeg agter ikke at røbe Hemmeligheder, saa jeg skal holde mig til blot at pege paa, hvad der har staaet offentligt i Aviserne. Jeg vil dog sige, at selv om der tidligere kunde have været en Mulighed, altsaa i Henhold til Avisreferatet, for at faa en saadan Overenskomst i Stand mellem de to Partier, er jeg bange for, at Ministeren i meget høj Grad har vanskeliggjort eller forspildt Chancen for Gennemførelsen deraf.

For det første vil jeg pege paa Skoletilsynsloven og i endnu højere Grad paa Skolebogskommissionsbetænkningen; og nu har vi faaet disse to Lovforslag om henholdsvis Folkeskolen og Privatseminarierne. Det

skal nok vise sig under de kommende Forhandlinger, at alle disse Ting i meget høj Grad vil medvirke til at spærre for Muligheden for et Samarbejde her, hvor man er inde paa et aandeligt Omraade.

Det viser sig nemlig, at paa det afgørende Punkt, Religionsundervisningen eller Kristendomsundervisningen, lægger Ministeren noget andet ind i et Ord, end man hidtil har lagt i det. (*Undervisningsministeren* [Borgbjerg]: Er det ikke Seminarielovforslaget, der er til Behandling?). Det er kun Indledningen til det, der kommer. Hvis Ministeren bare vil vente, saa skal Konklusionen nok komme. Naar Ministeren lægger noget andet ind i Ordene, end vi fra anden Side gør — et Ord, der betegner en saa vigtig Gren af Undervisningen som Kristendomsundervisningen —, saa maa han ikke undre sig over, at Befolkningen — og det er Befolkningens Interesse, vi skal varetage, ogsaa naar vi taler om Seminarierne — ønsker de private Seminarier opretholdt. Og naar de ønsker dem opretholdt, er det, fordi Befolkningen har Indflydelse paa, hvem der skal være Ledere af Privatseminarierne, medens ved Statsseminarierne en politisk Minister, ganske uafhængigt af Befolkningens Ønsker, ja, i Strid med dem, kan besætte Forstanderpladserne; vi har ved visse Lejligheder set, hvilke Veje en Minister har valgt at gaa paa dette meget vigtige Omraade. Der er god Sammenhæng mellem det første og det sidste, jeg her har sagt.

Som yderligere Begrundelse for ikke at nedlægge de private Seminarier, men nedlægge Statsseminarier kunde der anføres, hvad jeg ogsaa har gjort, økonomiske Grunde; dette kan der tales mere om, men det har ikke været min Hensigt særlig at komme ind paa dette Omraade, og derfor lader jeg det ligge. Det, jeg har villet fremhæve, er den aandelige Side ved Læreruddannelsen, som store Dele af Befolkningen ønsker at være medbestemmende om. Af den Grund maa vi protestere imod, at Antallet af private Seminarier indskrænkes, saa længe Tilgangen blandt det unge Materiale, der skal være Lærere, er saa stor, og saa længe det viser sig, at Befolkningen foretrækker de private Seminarier fremfor Statens. Ud fra dette vil jeg ikke kunne give det foreliggende Lovforslag min Tilslutning.